

KINNITATUD
Sotsiaalkaitseministri ning tervise- ja tööministri 27.03.2015
käskkirjaga nr 57
MUUDETUD
Sotsiaalkaitseministri ning tervise- ja tööministri 30.09.2016
käskkirjaga nr 101

Tööturuteenuste osutamine töövõimereformi sihtrühmale

Toetuse andmise tingimuste abikõlblikkuse periood
01.08.2015–31.12.2020

Rakendusasutus
Eesti Vabariigi Sotsiaalministeerium

Rakendusüksus
SA Innove

Toetuse saaja
Eesti Töötukassa

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

SISUKORD

1. TAT KIRJELDUS	3
1.1 SEOS RAKENDUSKAVAGA	3
1.1.1 PRIORITEETNE SUUND	3
1.1.2 PRIORITEETSE SUUNA ALAEESMÄRK	3
1.1.3 MEETME NIMETUS	3
TÖÖVÕIME TOETAMISE SKEEMI LOOMINE JA JUURUTAMINE	3
1.2 TAT	3
1.2.1 TAT EESMÄRK	3
1.2.2 TAT TULEMUS	3
1.2.3 TAT VAJALIKKUSE PÕHJENDUS	3
1.2.4 EELARVE	4
1.2.5 MÕISTED	5
2. TEGEVUSE KIRJELDUS TULEMUSTE SAAVUTAMISEKS	5
2.1 TÖÖTURUTEENUSED VÄHENENUD TÖÖVÕIMEGA ISIKUTELE	5
2.2 TÖÖANDJA TOETAMINE	10
3. NÄITAJAD	11
4. TAT MÕJU LÄBIVATELE TEEMADELE	12
5. SEOS PRIORITEETSE SUUNA TEISTE MEETMETE, TAT-DE JA AVATUD TAOTLUSVOORUDEGA	14
KÄESOLEV TAT ON OTSESELT SEOTUD:	14
6. SEOS VALDKONDLIKE ARENGUKAVADEGA	15
7. TAT RAKENDAMINE	15
7.1 TOETUSE SAAJA KOHUSTUSED	15
7.3 RIIGIABI JA VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI	18
7.4 TOETUSE MAKSMINE	19
7.5 TAT MUUTMINE	20
7.6 TOETUSE KASUTAMISEGA SEOTUD TEABE JA SEIREARUANNETE ESITAMINE	21
7.7 FINANTSKORREKTSIOONID	22
8. RISKIDE HINDAMINE	23

Toetuse andmise tingimuste (edaspidi TAT) kirjeldus on koostatud perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 16 lõike 1 alusel.

1. TAT kirjeldus

1.1 Seos rakenduskavaga

1.1.1 prioriteetne suund

Tööturule juurdepääsu parandamine ja tööturult väljalangemise ennetamine.

1.1.2 prioriteetse suuna alaeesmärk

Vähenenud töövõimega inimeste osalemine tööturul ja tööhõives on suurenenud ja tööealise elanikkonna töövõime vähenemine on pidurdunud.

TAT panustab otseselt rakenduskava tulemusnäitajatesse:

1) töötavad inimesed, kelle töövõimet hinnati osaliseks ning kes on säilitanud oma töökoha 12. kuu möödumisel peale hindamist ja 2) mittetöötavad inimesed, kelle töövõimet hinnati osaliseks ning kes on liikunud hõivesse 12. kuu möödumisel peale hindamist.

1.1.3 meetme nimetus

Töövõime toetamise skeemi loomine ja juurutamine.

1.1.4 meetme eesmärk

Tööealiste töövõime säilitamine ja parandamine, sh tööandja toetamine töötingimuste edendamisel, vähenenud töövõimega inimeste tööturul osalemise suurendamine ja varase pensionile jäämise ärahoidmine. Töövõime toetamise skeemi jätkusuutlikkuse tagamine.

1.2 TAT

1.2.1 TAT eesmärk

TAT tegevuste eesmärk on vähenenud töövõimega inimeste tööturule aitamine ja seal püsimise toetamine; inimeste olemasoleva töövõime säilitamine ja parandamine; vähenenud töövõimega inimeste töötuks jäämise ennetamine läbi aktiivsete tööturumeetmete osutamise.

1.2.2 TAT tulemus

TAT tulemusena on läbi aktiivsete tööturumeetmete osutamise vähenenud töövõimega inimesi tööturule aidatud ja toetatud nende tööturul püsimist ning säilitatud ja parandatud nende töövõimet.

1.2.3 TAT vajalikkuse põhjendus

Töehõive kõrge taseme saavutamine kuulub lähiaastatel Euroopa Liidu ja Eesti põhieesmärkide hulka. Vähenenud töövõimega inimesed on grupp, kelle kaasatus tööellu on täna keskmisega võrreldes oluliselt madalam. Samas on tööandjate jaoks muutumas probleemiks sobiva tööjõu leidmine seoses järjest vananeva rahvastikuga. Selleks, et ennetada tööjõupuuduse tekkimist, on vaja tööturule tuua inimesed, kes on sealt täna väljas, kuid kes on võimelised töötama, kui neile luua vastavad töötingimused või toetada vajalike tööturuteenustega. Üks suur osa tööturult väljas olevatest inimestest on puuetega ja terviseprobleemidega inimesed. Kui 2013. aastal oli Eesti keskmine tööjõus osalemise määr 20–64-aastaste vanuserühmas (kuna domineeriv enamus 15–19-aastaseid osaleb alles tasemeõppes) 79,9%, vähemalt 40%-se püsiva töövõimekaoga isikute seas oli vastav näitaja 50,9%. Viimase 10 aasta jooksul on püsiva töövõimekaoga inimeste arv kahekordistunud, tõustes 2013. aasta alguseks 16–62-aastaste seas üle 98 000 inimese (üle 11% samaealisest elanikkonnast), kellest mehi

oli 49,7% ja naised 50,3%¹. Lisaks on vähemalt 40%-se püsiva töövõimekaoga 20–64-aastaste isikute hulgas töötuse määr peaaegu kaks korda üldisest keskmisest kõrgem (2013. aasta 20–64-aastaste keskmine oli 8,6%, töövõimetuspensionäridel 15,6%). Vähemalt 40%-se püsiva töövõimekaoga 20–64-aastastest naistest ja meestest töötab vastavalt 46,5% ja 39,0%². Töövõimetuspensionari saajate süsteemist väljumine on madal ning esmaste ekspertiiside arv ei vähene. Sellest tulenevalt reformitakse kehtivat süsteemi ja viiakse ellu töövõimereform, mille eesmärgiks on terviklikult toetada tervisekahjustusega ja töövõime langusega inimeste töötamise võimalusi, pakkudes neile toetavaid teenuseid.

Töövõimetuspensionari saajate suur osakaal on seotud püsiva töövõime hindamise alustega, mida reformiga muudetakse ning minnakse üle töövõime kaotuse hindamiselt inimese säilinud töövõime hindamisele. Hindamise käigus tuvastatakse, milline on isiku töövõime, kui ta saaks teha sobivat tööd, sobivate töötingimustega, sobivas töökeskkonnas ning saaks tarvilikke töövõimet toetavaid teenuseid. Soodustamiseks töövõimekaotusega inimeste töötamist kehtestatakse osalise töövõimetoetuse saamiseks aktiivsuspõhised ehk kohustuslikud tööd otsida (v.a juhul, kui töövõime puudub täielikult). Aktiivsuspõhiste rakendamise on põhjendatud ja tulemuslik üksnes juhul, kui samaaegselt osutatakse töövõimekaotusega inimestele õigeaegset ja igakülgset abi, mida nad töölesaamiseks või töötamiseks vajavad. Selleks, et töövõimereformi sihtrühma tööturule aidata, on vaja vastavalt igapäevastele individuaalsetele vajadustele pakkuda õigeaegselt töölesaamist või töötamise jätkamist toetavaid aktiivseid tööturumeetmeid.

Käesoleva TAT alusel osutatakse vähenenud töövõimega inimeste tööerakendamiseks ja töötamise toetamiseks nii **olemasolevaid** kui ka **uusi tööturuteenuseid**. Vähenenud töövõimega inimesed, kes on Eesti Töötukassa uus kliendirühm, saavad vastavalt vajadusele kasutada kõiki tööturuteenuseid, mida töötukassa osutab tänastele registreeritud töötutest klientidele. Tööturuteenused, mille osutamist **laiendatakse** vähenenud töövõimega inimestele täna kehtivatel tingimustel on: tööturukoolitus, tööandjale töötaja koolituskulu hüvitamine, kvalifikatsiooni saamise toetamine, tööpraktika, proovitöö, ettevõtluse alustamise toetus ja ettevõtluse toetamise teenus (nn järelteenused ettevõtluse alustamise toetuse saajal), psühholoogiline, võla- ja sõltuvuspõhine nõustamine, tööklubi, individuaalne tööerakendamine ja individuaalsed lahendused, tööharjutus, vabatahtlik töö ja talgutöö, tööintervjuu abistamine, töötamiseks vajaliku abivahendi tasuta kasutada andmine. Reformi sihtrühma erivajadusi arvestades osutatakse TAT alusel tänase praktikaga võrreldes **soodsamatel tingimustel** palgatoetuse, tööruumide ja -vahendite kohandamise ning tugiisikuga töötamise teenust. Reformi ettevalmistamise käigus on vähenenud töövõimega inimestele välja töötatud **uued tööturuteenused**, mida piloteeritakse TAT alusel: mobiilne nõustamine koolist tööle liikumise toetamiseks, kogemuspõhine nõustamine, tööalane rehabilitatsioon, kaitstud töö, töölesõidu toetus ja saatja sõidukulu hüvitamine. Lisaks hakatakse tööandjatele korraldama koolitusi ja nõustamist vähenenud töövõimega isikute töötamise toetamise võimalustest ettevõttes.

1.2.4 eelarve

		Summa	Osakaal
1	ESF toetus	121 222 981	85%
2	Riiklik kaasfinantseering	0	0
3	Omafinantseering	21 392 291	15%
4	TAT eelarve kokku	142 615 272	100%

¹ Sotsiaalkindlustusameti andmed

² Statistikaameti Eesti Tööjõu-uuring 2013 materjalid

1.2.5 mõisted

Vähenenud töövõimega isik on isik,

- kellel on tuvastatud osaline töövõime või töövõime puudumine töövõimetoetuse seaduse alusel või
- kes on tunnustatud püsivalt töövõimetuks riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, sealhulgas kelle riiklike elatusrahade seaduse alusel määratud invaliidsusgrupp on loetud vastavaks püsivale töövõimetussele või
- kellel on määratud puue puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel.

Tööotsija on isik, kes on Eesti Töötukassas (edaspidi *Töötukassa*) tööotsijana arvele võetud.

Koondamisteatega tööotsija on isik, kes on saanud teate töö- või teenistussuhte lõpetamise kohta koondamise tõttu ning on Töötukassas tööotsijana arvele võetud.

Õppiv tööotsija on isik, kes õpib õppeasutuses statsionaarses õppes või täiskoormusega õppes (kaasa arvatud akadeemilisel puhkusel viibiv isik) ning on Töötukassas tööotsijana arvele võetud.

Töötu on isik, kes ei tööta ning on Töötukassas töötuna arvele võetud.

Õppiv töötu on isik, kes ei tööta, õpib täiskoormusega või kutseõppes statsionaarses õppes (kaasa arvatud akadeemilisel puhkusel viibiv isik) ning on Töötukassas töötuna arvele võetud.

Töötaja on isik, kes on hõivatud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 lõike 5 punktides 3–5¹ nimetatud tegevusega.

Töötamine on tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 lõike 5 punktides 3–5¹ nimetatud tegevusega hõivatud olemine.

Tööleasumine on tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 lõike 5 punktides 3–5¹ nimetatud tegevusega alustamine.

2. Tegevuse kirjeldus tulemuste saavutamiseks

2.1 Tööturuteenused vähenenud töövõimega isikutele

Vähenenud töövõimega isikutele osutatakse järgmisi tööturuteenuseid:

2.1.1 Koolist tööle liikumise toetamine

2.1.1.1 Mobiilne nõustamine koolist tööle liikumise toetamiseks

Mobiilne nõustamine (MOBI) on suunatud vähenenud töövõimega õppijatele kutse- või kõrgkoolides, eesmärgiga toetada nende sujuvat liikumist koolist tööle.

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud, kes õpivad kutse- või kõrgkoolides

2.1.2 Töölaste teadmiste ja oskuste arendamine

2.1.2.1 Tööturukoolitus

Tööturukoolitus on tööalaste teadmiste ja oskuste andmine või täiendamine, et soodustada tööleasumist.

2.1.2.2 Kvalifikatsiooni saamise toetamine

Kvalifikatsiooni saamise toetamine on kvalifikatsiooni tõendava dokumendi, sealhulgas kutse- või pädevustunnistuse ja mootorsõiduki juhtimise õigust tõendava dokumendi saamisega seotud kulu ja riigilõivu kulu kandmine.

Sihtgrupp (tegevused 2.1.2.1–2.1.2.2): vähenenud töövõimega isikud, kes on töötud (sh õppivad töötud) või koondamisteatega töötajad

2.1.2.3 Tööpraktika

Tööpraktika on tööleasumiseks vajalike teadmiste ja oskuste ning töökogemuse andmine tööandja juures.

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud, kes on töötud (v.a õppivad töötud) või koondamisteatega töötajad

Isikule, kes on töötuna arveloleku ajal suunatud punktides 2.1.2.1 või 2.1.2.2 nimetatud tööturuteenusele, jätkatakse tööturuteenuse osutamist ka pärast töötuna arveloleku lõpetamist, kui töötuna arvelolek on lõpetatud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 lõike 5 punktides 2-7 sätestatud asjaoludel või § 7 lõike 1 punkti 7 alusel.

Isikule, kes on töötuna arveloleku ajal suunatud punktis 2.1.2.3 nimetatud tööturuteenusele, jätkatakse tööturuteenuse osutamist ka pärast töötuna arveloleku lõpetamist, kui töötuna arvelolek on lõpetatud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 lõike 5 punktis 2 sätestatud asjaolul.

Koondamisteatega töötajale, kes on töö- või teenistussuhte ajal suunatud punktides 2.1.2.1–2.1.2.3 nimetatud tööturuteenusele, osutatakse tööturuteenust, millele ta on suunatud, ka pärast töö- või teenistussuhte lõppemist.

2.1.3 Ettevõtluse toetamine

2.1.3.1 Ettevõtluse alustamise toetus

Ettevõtluse alustamise toetus on rahaline toetus oma ettevõtte loomiseks.

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud, kes on töötud (sh õppivad töötud) või koondamisteatega töötajad

Koondamisteatega töötajale, kes on töö- või teenistussuhte ajal esitanud avalduse ettevõtluse alustamise toetuse saamiseks, võib esitatud avalduse alusel pärast töö- või teenistussuhte lõppemist ettevõtluse alustamise toetust anda üksnes juhul, kui isik on võetud töötuna arvele.

2.1.3.2 Ettevõtluse toetamise teenus

Ettevõtluse toetamise teenus on ettevõtluse alustamise toetust saanud isikule ettevõtte tegevusvaldkonnaga seotud koolituse, individuaalse nõustamise ja mentorluse kulu hüvitamine ning nõustamine mentorklubis eesmärgiga toetada isiku äriplaani elluviimist ja jätkusuutlikkust.

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud, kes on saanud Töötukassalt ettevõtluse alustamise toetust

2.1.4 Töövõime ja töötamise toetamine

2.1.4.1 Tööalane rehabilitatsioon

Tööalane rehabilitatsioon on vähenenud töövõimega isiku tööeluks ettevalmistamine, tema tööle asumise või töötamise toetamine.

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud (v.a kui töövõime puudub), kes

- on arvele võetud töötuna (sh õppiv töötü) või
- on arvele võetud tööotsijana ning on hõivatud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 lõike 5 punktides 3-5¹ nimetatud tegevusega või omandavad põhi-, üldkesk-, kutse- või kõrgharidust või
- ei ole arvele võetud töötuna või tööotsijana, kuid on hõivatud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 lõike 5 punktides 3-5¹ nimetatud tegevusega või omandavad põhi-, üldkesk-, kutse- või kõrgharidust

Tööalase rehabilitatsiooni teenust ei osutata isikule, kes on noorem kui 16-aastane, jõudnud vanaduspensioniiikka või saab ennetähtaegset vanaduspensionii või vanaduspensionii ootel oleva päästeteenistuja toetust ning isikule, kellel on õigus sotsiaalse rehabilitatsiooni teenusele või kellele osutatakse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust sotsiaalhoolekande seaduse alusel.

2.1.4.2 Tööintervjuul abistamine

Tööintervjuul abistamine on abi tööintervjuul tööandjaga suhtlemiseks.

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud, kes on töötud (sh õppivad töötud) või koondamisteatega tööotsijad või õppivad tööotsijad

2.1.4.3 Töötamiseks vajaliku abivahendi tasuta kasutada andmine

Töötamiseks vajaliku abivahendi tasuta kasutada andmine on abivahendi võimaldamine, milleta isikul ei ole puudest või terviseseisundist tulenevalt võimalik tööülesandeid täita.

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud, kes on töötud (sh õppivad töötud) või koondamisteatega tööotsijad või õppivad tööotsijad või töötajad

2.1.4.4 Individuaalne töölerakendamine

Individuaalne töölerakendamine on individuaalne tugi töö otsimisel, tööleasumisel ja töötamisel.

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud, kes on töötud (sh õppivad töötud) ning kelle töölesaamine on raskendatud pikaajalise töötuse, erivajaduste või muude eriliste takistuste tõttu.

2.1.4.5 Tugiisikuga töötamine

Tugiisikuga töötamine on abi ja juhendamise osutamine töötamisel tulenevalt isiku puudest või terviseseisundist.

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud, kes on töötud (sh õppivad töötud) või koondamisteatega tööotsijad või õppivad tööotsijad või töötajad

2.1.5 Töölesaamise takistuste kõrvaldamine

2.1.5.1 Nõustamisteenused

2.1.5.1.1 Tööklubi

Tööklubi on tööotsingunõustamine eesmärgiga valmistada osalejaid ette töö otsimiseks ja tööeluks, anda ülevaade tööturu olukorrast ja töövõimalustest juhendatud klubilise tegevuse vormis.

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud

2.1.5.1.2 Psühholoogiline, võla- või sõltuvusnõustamine

Psühholoogiline, võla- või sõltuvusnõustamine on nõustamine töökaotuse ja töötusega seotud psühholoogiliste, võla- või sõltuvusprobleemide lahendamiseks eesmärgiga toetada töö otsimist, tööturuteenustes osalemist ja töölesaamist.

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud, kes on töötud (sh õppivad töötud) või koondamisteatega tööotsijad

Isikule, kes on töötuna arveloleku ajal suunatud punktis 2.1.5.1.2 nimetatud tööturuteenusele, jätkatakse tööturuteenuse osutamist ka pärast töötuna arveloleku lõpetamist, kui töötuna arvelolek on lõpetatud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 lõike 5 punktides 2–7 sätestatud asjaoludel või § 7 lõike 1 punkti 7 alusel.

Koondamisteatega tööotsijale, kes on töö- või teenistussuhte ajal suunatud punktis 2.1.5.1.2 nimetatud tööturuteenusele, osutatakse tööturuteenust, millele ta on suunatud, ka pärast töö- või teenistussuhte lõppemist.

2.1.5.1.3 Kogemusnõustamine

Kogemusnõustamine on sarnase puude või tervisehäirega isikute vahel toimuv teadmiste ja kogemuste vahetus ning nõustamine eesmärgiga toetada puude või tervisehäirega toimetulekut, suurendada motivatsiooni ja enesekindlust ning valmistada ette tööotsinguteks ja tööeluks.

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud, kes on töötud (sh õppivad töötud) või koondamisteatega tööotsijad või õppivad tööotsijad, ning töötajad

2.1.5.2 Individuaalsed lahendused

Individuaalsed lahendused hõlmavad vähenenud töövõimega isiku tööturuteenusel osalemiseks ja tööleasumiseks või töötamise jätkamiseks vajalike täiendavate kulude, sealhulgas erivajadusest tingitud kulu ja hoolduskulu isikule hüvitamist või tema eest tasumist.

Individuaalse lahendusena võib:

- vähenenud töövõimega töötule hüvitada või tasuda tema eest tööturuteenusel osalemise ja tööleasumisega seotud täiendavad kulud, eelkõige hooldusteenuse kulu ja isiku erivajadusest tingitud muu kulu;
- vähenenud töövõimega töötajale hüvitada või tema eest tasuda töötamise jätkamisega seotud puudest või terviseseisundist tingitud lisakulud;
- tööandjale hüvitada vähenenud töövõimega töötaja tööalase koolitusega seotud lisakulud, mis on tingitud töötaja puudest või terviseseisundist (eelkõige viipekeeletõlgi kulu).

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud, kes on töötud (sh õppivad töötud) või töötajad, kelle tööleasamine või töötamise jätkamine on raskendatud pikaajalise töötuse, erivajaduste või muude eriliste takistuste tõttu, ning tööandjad

2.1.6 Töövalmiduse toetamine

2.1.6.1 Proovitöö

Proovitöö annab vähenenud töövõimega isikule võimaluse pakutaval töökohal töötamist järele proovida ning tööandjal kandidaadi sobivuses veenduda.

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud, kes on töötud (sh õppivad töötud) või tööotsijad (sh õppivad tööotsijad ja koondamisteatega tööotsijad)

2.1.6.2 Tööharjutus

Tööharjutus hõlmab tööharjumuse taastamist või esmase tööharjumuse omandamist, ettevalmistust tööotsinguteks ja töölkäimiseks.

2.1.6.3 Vabatahtlik töö

Vabatahtlikul töö osalemine annab uusi teadmisi, oskusi ja kogemusi, arendab sotsiaalseid suhteid ning aitab ette valmistada tööeluks.

2.1.6.4 Talgutöö

Talgutööl osalemine on võimalus olla aktiivne ja tegutseda koos teistega kogukonna heaks, laiendab sotsiaalset võrgustikku ning suurendab seeläbi väljavaateid tööd leida

Sihtgrupp (tegevused 2.1.6.2–2.1.6.4): vähenenud töövõimega isikud, kes on töötud (va õppivad töötud)

2.1.6.5 Kaitstud töö

Kaitstud töö eesmärk on vähenenud töövõimega isiku ettevalmistamine avatud tööturule tööle saamiseks (iseseisvalt või tugiisikuga), toetamine tööle asumisel ja avatud tööturul töötamise algusperioodil.

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud, kes on töötud (v.a kui töövõime puudub)

Isik, kes on suunatud kaitstud töö teenusele ja kellel teenusel osalemise ajal tuvastatakse puuduv töövõime, võib jätkata kaitstud töö teenusel osalemist.

2.1.7 Rahalised toetused tööturuteenustes osalemiseks ja tööleasumiseks

2.1.7.1 Stipendium

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud, kes on

- töötud ja osalevad tööturukoolituse, tööpraktika, tööharjutuse, vabatahtliku töö või kaitstud töö teenuse I etapis osalemise korral;
- õppivad töötud ja osalevad tööturukoolituse teenusel

2.1.7.2 Sõidu- ja majutustoetus

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega isikud, kes

- osalevad tööalase rehabilitatsiooni teenusel;
- on töötud ja osalevad tööturukoolituse, kvalifikatsiooni saamise toetamise, tööpraktika, tööklubi, psühholoogilise, võla- või sõltuvusnõustamise, kogemusnõustamise, proovitöö, tööharjutuse, vabatahtliku töö, talgutöö, individuaalse töölerakendamise või kaitstud töö (I etapis) teenusel;
- on õppivad töötud ja osalevad tööturukoolituse, kvalifikatsiooni saamise toetamise, tööklubi, psühholoogilise, võla- või sõltuvusnõustamise, kogemusnõustamise, individuaalse töölerakendamise või proovitöö teenusel.

2.1.7.3 Töölesõidu toetus

Sihtgrupp: vähenenud töövõimega töötajad, kes ei saa puude või terviseseisundi tõttu kasutada töö käimiseks ühistransporti (v.a taksot).

2.1.7.4 Saatja sõidukulu hüvitamine

Sihtgrupp: isikud, kes sõidavad vähenenud töövõimega töötajaga ühistranspordis (v.a takso) kaasa tema kodust tööle ja tagasi, kuna vähenenud töövõimega töötaja vajab töölkäimiseks ühistranspordi kasutamisel saatjat.

2.1.8 tegevuse üldajaraam

- 1) Tööturuteenuste osutamine 01.01.2016–31.12.2020
- 2) Ettevalmistavad tegevused, sh tööturuteenuste hangete ettevalmistamine ja läbiviimine 01.08.2015–31.12.2020

2.2 Tööandja toetamine

Tööandjale, kes võtab või on tööle võtnud vähenenud töövõimega isiku, osutatakse järgmisi vähenenud töövõimega isiku töötamist toetavaid tööturuteenuseid:

2.2.1 Palgatoetus

Palgatoetus on tööandjale vähenenud töövõimega inimeste töölerakendamiseks makstav toetus.

Sihtgrupp: tööandjad, kes võtavad töölepingu alusel tööle vähenenud töövõimega isiku, kes on:

- töötu ja kes on vahetult enne tööleasumist töötuna arvel olnud järjest vähemalt kuus kuud või

- vahetult enne avatud tööturule tööleasumist töötanud käesoleva TATi punktis 2.1.6.5 ja TAT „Töövõimereformi sihtrühma töövõimelisuse tõstmine ja nende töötamise soodustamine“ punktis 2.1.1 nimetatud kaitstud tingimustes või
- nimetatud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 18 lõike 2 punktides 3–4.

2.2.2 Tööruumide ja -vahendite kohandamine

Tööruumide- ja vahendite kohandamine on vähenenud töövõimega isikule tema töökoha ja/või töövahendi ligipääsetavaks ja kasutatavaks muutmine.

Sihtgrupp: tööandjad, vähenenud töövõimega isikud, kes on töötud (sh õppivad töötud) või koondamisteatega tööotsijad või õppivad tööotsijad või töötajad

2.2.3 Tööandjale koolituskulu hüvitamine

Tööandjale vähenenud töövõimega töötaja koolitamise kulu hüvitamine.

Sihtgrupp: tööandjad, kelle vähenenud töövõimega töötaja vajab tööalast koolitust, sest ta

- ei ole pikka aega tulnud toime tööülesannete täitmisega puude või tervises seisundi tõttu, kuid tööandja pakub talle ümber- või täiendusõppe läbimisel teist tööd;
- oli tööle asumisele eelnevalt töötuna arvel järjest vähemalt 12 kuud ning vajab oma tööülesannete täitmiseks tööalaste teadmiste ja oskuste täiendamist.

2.2.4 Tööandja teavitamine ja nõustamine

Tööandjatele teavitusürituste ja nõustamise korraldamine vähenenud töövõimega isikute töötamise toetamise võimalustest.

Sihtgrupp: tööandjad

2.2.5 tegevuse üldajaraam

- 1) Tööturuteenuste osutamine 01.01.2016–31.12.2020
- 2) Ettevalmistavad tegevused, sh tööturuteenuste hangete ettevalmistamine ja läbiviimine 01.08.2015–31.12.2020

3. Näitajad

Näitaja	Näitaja nimetus (viide TAT punktile, missugusest tegevusest kujuneb)	Baas-tase	Sihttase (2018)	Sihttase (2023)	Selgitus
Rakenduskava väljundnäitajad (TAT tulemusnäitaja)	Osalise töövõimega inimesed, kes on saanud töövõime reformi vahendusel teenuseid	0	20 770 (meetmes kokku 31 420)	39 281 (meetmes kokku 54 181)	Tegevuste 2.1 ja 2.2 tulemusnäitaja
TAT spetsiifilised väljund- ja tulemusnäitajad	Tegevus 2.1 ja 2.2 Tööturuteenused vähenenud töövõimega inimestele ning töödandjate toetamine				

Väljundnäitaja	Osalise töövõimega inimesed, kes on saanud töövõime reformi vahendusel teenuseid	0	20 770	39 281	Panustab otseselt rakendus kava väljundnäitajasse
Tulemusnäitaja	Töötavad inimesed, kelle töövõimet hinnati osaliseks ning kes on säilitanud oma töökoha 12. kuu möödumisel peale hindamist ³	0			Panustab otseselt rakendus kava tulemusnäitajasse
Tulemusnäitaja	Mittetöötavad inimesed, kelle töövõimet hinnati osaliseks ning kes on liikunud hõivesse 12. kuu möödumisel peale hindamist ⁴	0			Panustab otseselt rakendus kava tulemusnäitajasse

4. TAT mõju läbivatele teemadele

TAT mõjutab (märkida ristiga, nii „jah“ kui „ei“ vastuse korral tuleb selgituses vastust argumenteeritult põhjendada):

Regionaalareng jah ei

Selgitus: TAT tegevused toetavad kõigi Eesti piirkondade ühtlasemat arengut. Töövõimetuspensionäride arv maakondades on erinev. Täna on nendes piirkondades, kus töövõimetuspensionäride arv on kõrgem, mitteaktiivsete inimeste arv suurem ja seega ka tööeas ülalpeetavate hulk suurem⁵. TAT tegevused aitavad tööle rakenduda vähenenud töövõimega isikutel, kellel seni on tööturul osalemine olnud raskendatud, vähendades seeläbi mitteaktiivsust ja aidates kaasa maakondade majandusliku ja sotsiaalse toimetulekuvõime paranemisele.

Keskkonnahoid ja kliima jah ei

Selgitus: TAT tegevused ei mõjuta keskkonnahoidu ja kliimat ning ei oma keskkonnahoiule toetavat mõju, samuti ei ole ette nähtud tegevustega keskkonnaseisundi muutust, so paranemist või halvenemist.

³ Kuna võrreldavad andmed hetkel puuduvad (sarnaseid teenuseid ei ole sihtrühmadele osutatud), siis selgitatakse baas- ja sihttase välja 30.11.2016. Sarnaselt on tulemusnäitajad kajastatud rakenduskavas ning tähtaja osas on kokkulepe saavutatud Euroopa Komisjoniga.

⁴ Kuna võrreldavad andmed hetkel puuduvad (sarnaseid teenuseid ei ole sihtrühmadele osutatud), siis selgitatakse baas- ja sihttase välja 30.11.2016. Sarnaselt on tulemusnäitajad kajastatud rakenduskavas ning tähtaja osas on kokkulepe saavutatud Euroopa Komisjoniga.

⁵ Statistikaameti andmebaas

Infoühiskond jah ei

Selgitus: TAT alusel osutatavad teenused mõjutavad kaudselt infoühiskonda. TAT alusel osutatakse tööturukoolituse teenust, mille raames ei ole välistatud vähenenud töövõimega isikute IKT oskusi arendavad koolitused. Samuti arendatakse Töötukassa infotehnoloogilisi lahendusi.

Riigivalitsemine jah ei

Selgitus: TAT toetavad tõhusa ja tervikliku riigivalitsemise edendamise eesmärki. Tänapäevaste töövõimetuspensionite maksmise süsteemi ülesehitus on ebaefektiivne. Töövõimetutele inimestele rakendatakse üksnes passiivseid meetmeid, makstakse hüvitisi ja võimaldatakse soodustusi. Uues töövõime toetamise süsteemis suunatakse tähelepanu sellele, mida vähenenud töövõimega isikud on suutelised tegema ning aidatakse neil leida sobivat tööd. Seeläbi suureneb töäjõus osalemise määr ja suureneb riigi maksutulu. Töövõime arendamisega seonduvad teenused koonduvad osaliselt Töötukassa pädevusse, mis omakorda võimaldab terviklikku lähenemist – nii töövõime hindamine, sobiva töö leidmise toetamine läbi teenuste osutamise kui ka toetuse maksmine toimub ühes asutuses.

Võrdsed võimalused⁶

Sooline võrdsus (kas TAT lõpptulemus mõjutab meeste ja naiste olukorda ühiskonnas)⁷ jah ei
Selgitus (täidetakse eitava vastuse korral):

Alljärgnev osa täidetakse „jah“ vastuse korral

TAT sisaldab tegevusi, mis panustavad otseselt soolise võrdõiguslikkuse edendamisse jah ei

TAT panustab soolise võrdõiguslikkuse edendamisse läbi sooküsimuste lõimimise⁸ TATide ettevalmistamisse, rakendamisse ja seiresse jah ei

Selgitus, kuidas on TATs rakendatud sooküsimuste lõimimist: TAT raames pakutavad teenused on soostereotüüpidest vabad. Tegevuste kavandamisel ja elluviimisel võetakse arvesse meeste ja naiste erinevat olukorda, vajadusi ja huve.

Võrdne kohtlemine jah ei

Kirjeldada, kuidas on TAT ettevalmistamise ja rakendamise ajal tagatud:

a) erinevas vanuses inimeste võrdne kohtlemine

TAT alusel osutatakse tööturuteenuseid erinevas vanuses inimestele. Üldjuhul on teenused tööealistele (16–vanaduspensioniga), kuid töötavatele inimestele mõeldud teenuseid osutatakse vanusest sõltumata.

b) puudega inimeste võrdne kohtlemine sh kirjeldada, kas ja milliseid tegevusi võetakse TAT-s ette puudega inimestele juurdepääsu tagamiseks

Käesoleva TAT kõik tegevused on suunatud puudega inimeste toetamiseks. Neile osutatakse TAT alusel tööturuteenuseid, mis toetavad nende töövõimet ja aktiivset ühiskonnas osalemist.

⁶ Euroopa parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013 17. detsember 2013 artikkel 7. Meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamine ja mittediskrimineerimine.

⁷ Soolise võrdsuse tagamine tähendab naiste ja meeste võrdseid õigusi, kohustusi, võimalusi ja vastutust kõikides eluvaldkondades. Kõik poliitika, mis lõpptulemusena mõjutavad inimeste olukorda ühiskonnas, mõjutavad sh ka naisi ja mehi.

⁸ Programmi ettevalmistamisel, rakendamisel ja seires võetakse arvesse naiste ja meeste erinevat olukorda ja vajadusi ning hinnatakse mõju naiste ja meeste sotsiaal-majanduslikule olukorrale ühiskonnas selleks, et tagada ühtmoodi kasu nii naistele kui meestele ning kaotada ebavõrdsus.

Olemasolevatele tööturuteenustele on lisaks välja töötatud uued tööturuteenused, nagu tööalane rehabilitatsioon, kaitstud töö, töölesõidu toetus ja saatja sõidukulu hüvitamine ning kogemusnõustamine, mis on kõik suunatud puudest ja tervisehäirest tingitud töötamise takistuste kõrvaldamisele või leevendamisele. Lisaks tagatakse puudega inimestele vajaduse korral töötamiseks vajalik abivahend, tugiisik, tööruumide ja -vahendite kohandamine, tööintervjuul abistamine.

c) võrdne kohtlemine sõltumata inimese soost, rassist või rahvuslikust kuuluvusest; usutunnistusest või veendumusest või seksuaalsest sättumusest⁹.

Kõiki inimesi koheldakse võrdselt ega diskrimineerita sõltumata tema soost, rassist, rahvuslikust kuuluvusest, usutunnistusest või veendumusest või seksuaalsest sättumusest. TAT sihtrühmale osutatakse tööturuteenuseid nende individuaalsetest vajadustest lähtuvalt.

5. Seos prioriteetse suuna teiste meetmete, TAT-de ja avatud taotlusvoorudega

Käesolev TAT on otseselt seotud:

a) meetme 3.1 TAT-s „Töövõime süsteemi toetavad tegevused“ nimetatud tegevustega. Mõlemad TAT-d panustavad töövõimereformi elluviimisesse ja edukasse rakendamisse. TAT „Töövõime süsteemi toetavad tegevused“ alusel arendatakse ja piloteeritakse töövõime hindamise meetodikat ja koolitatakse spetsialiste meetodika kasutusele võtmiseks. Samuti arendatakse nimetatud TAT alusel andmevahetust erinevate organisatsioonide infosüsteemide vahel. Lisaks korraldatakse TAT alusel teavitustegevust, mis on oluline vähenenud töövõimega isikute, tööandjate ja ühiskonna informeerimiseks töövõimereformist ning positiivsete hoiakute kujundamiseks vähenenud töövõimega inimeste töötamise suhtes.

b) meetme 3.1 TAT-s „Töövõimet hoidva ja säästva töökeskkonna arendamine“ nimetatud tegevustega. Nimetatud TAT eesmärgiks on tööandjate ja töötajate teavitamise töövõime hoidmise ja säilitamise võimalustest ning nende toetamine töökeskkonna edendamisel läbi teavitus-, nõustamis-, koolitus- ja kaasamistegevuste, ennetades seeläbi töö tervisekahjustuste tekkimist või süvenemist ning seeläbi töövõime vähenemist.

c) meetme 3.1 TAT-s „Erivajadustega inimeste töövõimelisuse tõstmine ja nende töötamise soodustamine“ tegevustega, milleks on vähenenud töövõimega inimestele vajadusele vastavate isiklike abivahendite võimaldamine ja viipekeele tõlgi teenuse arendamine ning pikaajalise kaitstud töö teenuse pakkumine. Kui vähenenud töövõimega inimestele on õigeaegselt tagatud nende vajadustele vastavad isiklikud abivahendid või viipekeele tõlgi teenuse kättesaadavus, toetab see nende iseseisvat toimetulekut ja aktiivsust, sealhulgas töotsinguid ja tööleasumist. Pikaajaline kaitstud töö on võimalus tööelus osalemiseks neile vähenenud töövõimega inimestele, kes ei ole suutelised töötama avatud tööturu tingimustes. Nimetatud TAT täiendab ja toetab Töötukassa tegevusi vähenenud töövõimega inimeste tööleaitamiseks, võimaldades seostada hoolekande- ja tööturuteenuseid vastavalt individuaalsetele vajadustele.

TAT on kaudselt seotud meetme 2.3 TAT-ga „Kainem ja tervem Eesti“. Nimetatud TAT tegevuste eesmärgiks on vähendada alkoholi liigtarvitavate inimeste osakaalu tööealise elanikkonna hulgas. TAT alusel rakendatavate tegevustega ennetatakse alkoholi liigtarvitamist, mis on üheks suureks töövõime languse põhjustajaks. TAT alusel osutatakse inimestele abi, mille tulemusel on nad võimelised tööd otsima ja tööturule sisenema.

Meetme 2.2 TAT „Tööturul osalemist toetavad hoolekandemeetmed“ toetab erivajadustega ja vähenenud töövõimega isikute igapäevaeluga hakkamasaamist ja osalemist tööturul. TAT alusel

---

⁹ Tegevuste kirjelduses tuua välja tunnus (sugu, rass/rahvus, usuline veendumus või seksuaalne sättumus)

osutatud integreeritud tugiteenused toetavad tööturule sisenemist ja sinna püsima jäämist. Nendeks tugiteenusteks on nt abivahendi ja keskkonna kohandamise nõustamine ja rehabilitatsiooniprogrammid. Ilma vajalike sotsiaalteenusteta ei ole käesoleva TAT sihtgrupp võimeline ühiskonnas aktiivne olema ega ka tööd otsima ja tööturule sisenema.

Samuti toetavad töövõime langusega inimeste tööhõivet meetme 3.2 TAT „Tööturuteenused tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“ alusel rakendatavad tegevused. Tegevustest täidavad seda eesmärki noortele, sh vähenenud töövõimega noortele suunatud tegevused. Lisaks on TAT eesmärgiks vanaduspensioniealiste töötajate töölesaamise toetamine, mh neile tööruumide ja -vahendite kohandamine ning tööks vajaliku abivahendi tasuta kasutada andmine.

Meetme 3.2 raames planeeritud avatud taotlusvoorud on suunatud madala kvalifikatsiooniga isikute oskuste tõstmisele, pikemat aega tööturult eemal olevate isikute kaasamisele ja multiprobleemidega isikute tööturule aitamiseks. Avatud taotlusvoorude projektides pakutavad tegevused on oluliseks täienduseks TAT tegevustele aitamaks tööturul nõrgemas positsioonis inimesi, kes pole veel Töötukassa vaatevälja jõudnud ja kes võivad olla vähenenud töövõimega.

6. Seos valdkondlike arengukavadega

Euroopa 2020 on Euroopa Liidu strateegia, mille eesmärk on aidata EL liikmesriikidel majanduskriisist tugevamana väljuda ja muuta EL aruka, jätkusuutliku ja kaasava majandusega liiduks, kus on kõrge tööhõive, tootlikkuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tase. Sellest tulenevalt on üheks viiest seatud eesmärgiks, et aastaks 2020 on 75 % elanikkonnast vanuses 20–64 aastat tööga hõivatud.

Konkurentsivõime kavas Eesti 2020 on seatud mitmeid hõivega seotud eesmärke, mille saavutamisse antud TAT alusel osutatavad tegevused panustavad. Käesoleva TAT tegevused panustavad eelkõige tööjõus osalemise määra suurendamisse (vanusegrupis 15-64) 75%-ni. Eesti 2020 konkurentsivõime kavas on eesmärgiks võetud töövõimetuse süsteemi reform, mis tagaks süsteemi jätkusuutlikkuse – sealjuures säilitaks ja parandaks tööealise elanikkonna töövõimet, ennetaks töötust ja töövõime langust ning toetaks inimese tööturule naasmist. Selle eesmärgi saavutamist toetab antud TAT otseselt, kuna kirjeldatud tegevusi osutatakse nimetatud reformi sihtrühale tööle aitamiseks. Samuti on konkurentsivõimekavas vajadus ennetada töötust ning lühendada töötuse kestust läbi aktiivsete tööturumeetmete mõju suurendamise, mida TAT tegevused toetavad.

7.TAT rakendamine

7.1 Toetuse saaja kohustused

Toetuse saajale kohalduvad lisaks käesolevas TAT-s sätestatule struktuuritoetuse seadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustused. Ühtlasi on toetuse saaja kohustatud:

7.1.1 esitama rakendusasutusele (edaspidi *RA*) TAT järgmis(t)e eelarveaasta(te) tegevuste detailse kirjelduse (lisa 1 vorm A) ja sellele vastava eelarve kulukohtade lõikes (lisa 1 vorm B) kinnitamiseks jooksva aasta 1. novembriks;

7.1.2 esitama punktis 7.1.1 nimetatud dokumendid peale nende kinnitamist 5 tööpäeva jooksul rakendusüksusele (edaspidi *RÜ*);

7.1.3 esitama RA nõudmisel TAT eelarve jagunemise aastate ja eelarveartiklite lõikes;

7.1.4 rakendama TAT vastavalt kinnitatud detailsele tegevuste kirjeldusele ja eelarvele;

7.1.5 esitama RA-le TAT eelarve täitmise aruande iga kuu 7. kuupäevaks eelmise kuu kohta RA poolt välja töötatud vormil;

7.1.6 esitama RÜ-le järgneva eelarveaasta väljamaksete prognoosi 10 tööpäeva jooksul peale lisa 1 vormi A ja vormi B kinnitamist. Esimese eelarveaasta väljamaksete prognoosi esitama 15 tööpäeva jooksul TAT kinnitamisest;

7.1.7 esitama korrigeeritud prognoosi järele jäänud eelarveaasta osas kui punktis 7.4 nimetatud maksetaotlus erineb rohkem kui ¼ võrra punktis 7.1.6 esitatud prognoosist.

7.2 Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

7.2.1 Kulu on abikõlblik, kui see on põhjendatud, tekib vastavalt Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi *ühendmäärus*) § 2 lõigetele 3 ja 4 ning makstakse vastavalt lõikele 5 ning on kooskõlas Euroopa Liidu ja Eesti õigusega.

7.2.2 Abikõlblikeks kuludeks loetakse käesolevas TAT-s nimetatud tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, mis vastavad ühendmääruses ning käesolevas TAT-s sätestatud tingimustele.

7.2.3 TAT alusel osutatakse teenuseid ja makstakse toetusi tööturuteenuste ja -toetuste seaduses ning selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud põhimõtetel, tingimustel ja korras, kui TAT-s ei ole sätestatud teisiti.

7.2.4 Sealhulgas on abikõlblikud kulud:

7.2.4.1 tegevuse 2.1 ja 2.2 sihtgrupi kuuluvale vähenenud töövõimega isikule või tööandjale tööturuteenuste ja -toetuste seaduse §-des 13, 15, 17-23, 34 ja 36 nimetatud ja tingimustel tehtud kulud ning §-s 21 nimetatud teenuse osutamisega seotud kulud (eelkõige eksperthinnangute koostamise, abivahendite transpordi, seadistuse, paigalduse, hoolduse, remondi kulud);

7.2.4.2 tegevuse 2.1.2.1 sihtgruppi kuuluvale isikule koolituskaardi alusel võimaldatava tööturukoolituse või -koolituste kulu kuni 2500 eurot (koos käibemaksuga) ühe isiku kohta kahe aasta jooksul;

7.2.4.3 tegevuse 2.1.2.2 sihtgruppi kuuluva vähenenud töövõimega isiku eest makstav kvalifikatsiooni tõendava dokumendi, sealhulgas kutse- või pädevustunnistuse ja mootorsõidukijuhi juhtimise õigust tõendava dokumendi saamisega seotud kulu ja riigilõivu kulu;

7.2.4.4 tegevuse 2.1.3.1 sihtgruppi kuuluvale vähenenud töövõimega isikule makstav ettevõtluse alustamise toetus kuni 4474 eurot, välja arvatud maa ja kinnisvara ostuks;

7.2.4.5 TAT või TTTS alusel ettevõtluse alustamise toetust saanud tegutsevale vähenenud töövõimega ettevõtjale tegevuse 2.1.3.2 kohaselt hüvitatav koolituskulu kuni 959 eurot (koos käibemaksuga), individuaalse nõustamise kulu kuni 150 eurot (koos käibemaksuga) ja mentorluse kulu kuni 959 eurot (koos käibemaksuga);

7.2.4.6 tegevuse 2.1.4.1 sihtgruppi kuuluvale vähenenud töövõimega isikule võimaldatava tööalase rehabilitatsiooni kulu kuni 1800 eurot (koos käibemaksuga) ühe isiku kohta kalendriaastas. Põhjendatud juhul, kui isikul on puudest või tervisehäirest tingitult suurem tööalase rehabilitatsiooni vajadus, võib tööalase rehabilitatsiooni kulu hüvitada suuremas ulatuses, lähtuvalt puudest või tervisehäirest tingitud rehabilitatsioonivajaduse kulu mõistlikkusest;

7.2.4.7 tegevuse 2.1.4.4 sihtgruppi kuuluvale vähenenud töövõimega isikule individuaalse töölerakendamise teenuse osutamise kulu;

7.2.4.8 tegevuse 2.1.4.5 sihtgruppi kuuluvale vähenenud töövõimega isikule tugiisikuga töötamise teenuse osutamise eest makstav tasu tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 23 alusel kehtestatud määras. Tugiisikuga töötamise teenust osutatakse vastavalt isiku vajadusele kuni 1000 tundi 12 kuu jooksul tugiisikuga töötamise teenuse alustamisest arvates. Tundide jaotus kuude lõikes lepatakse kokku teenuse osutamiseks sõlmitud halduslepingus. Tugiisikuga töötamise teenust võib osutada ka vähemalt kuueks kuuks tähtajalise töölepinguga tööle või määratud ajaks teenistusse võtmise korral. Lühema kui kaheteistkuulise töö- või teenistustähtaja puhul leitakse tugiisikuga töötamise maksimaalne tundide arv, jagades 1000 tundi 12 kuuga ja korrutades tähtajalise lepingu või teenistuse kestusega kuudes. Põhjendatud vajaduse korral jätkatakse teenuse osutamist ka pärast 12 kuu möödumist tugiisikuga töötamise teenuse alustamisest (sealhulgas pikema kui kaheteistkuulise töö- või teenistustähtaja puhul), kuid mitte rohkem kui 25% ulatuses vähenenud töövõimega isiku tööajast ühes kuus;

7.2.4.9 tegevuse 2.1.5.1.1 sihtgruppi kuuluvale vähenenud töövõimega isikule osutatava tööklubi teenuse kulu;

7.2.4.10 tegevuse 2.1.5.1.2 sihtgruppi kuuluvale vähenenud töövõimega isikule osutatava psühholoogilise, sõltuvus- ja võlanõustamise teenuse osutamise kulu;

7.2.4.11 tegevuse 2.1.5.1.3 sihtgruppi kuuluvale vähenenud töövõimega isikule osutatava kogemusnõustamise teenuse kulu;

7.2.4.12 punktis 2.1.5.2 sihtgruppi kuuluvale vähenenud töövõimega isikule hüvitatavad või tema eest tasutavad tööturuteenusel osalemiseks, tööleasumiseks või töötamise jätkamiseks vajalikud täiendavad kulud, sealhulgas erivajadusest tingitud kulu ja hoolduskulu. Kui hooldusteenuse kulu sisaldab kohatasu, hüvitatakse või tasutakse kulu kuni 352 eurot ühe kuu eest hooldatava kohta. Kui hooldusteenuse kulu ei sisalda kohatasu kulu, hüvitatakse või tasutakse hooldusteenuse kulu kuni 16 eurot ühe päeva eest ühe hooldatava kohta. Põhjendatud vajadusel, eelkõige hooldatava erivajaduse korral, võib hooldusteenuse kulu hüvitada või tasuda suuremas ulatuses. Töötukassa ei hüvita ega tasu isiku eest hooldusteenuse kulu osas, mille hüvitab isikule kohalik omavalitsus. Töötukassa kontrollib isiku esitatud dokumentidelt või omavalitsusest, kas omavalitsus hüvitab kliendile hooldusteenuse kulu ja millises määras;

7.2.4.13 tegevuse 2.1.5.2 sihtgruppi kuuluvale tööandjale hüvitatav vähenenud töövõimega töötaja tööalase koolitusega seotud lisakulu, mis on tingitud töötaja puudest või tervises seisundist;

7.2.4.14 tegevuse 2.1.6.2 sihtgruppi kuuluvale vähenenud töövõimega isikule kuni kuuekuulise kestusega tööharjutuse teenuse osutamise kulu;

7.2.4.15 tegevuse 2.1.6.5 sihtgruppi kuuluvale vähenenud töövõimega isikule kuni kaheaastase kestusega kaitstud töö teenuse osutamise kulu;

7.2.4.16 TAT punktis 2.1.7.1 nimetatud sihtgrupile tööturukoolitusel, tööpraktikal, tööharjutusel, vabatahtlikul töö või kaitstud töö I etapis osalemise korral makstav stipendium tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 35 alusel kehtestatud määras;

7.2.4.17 TAT punktis 2.1.7.2 nimetatud sihtgrupile tööturukoolitusel, kvalifikatsiooni saamise toetamise teenusel, tööpraktikal, tööalasel rehabilitatsioonil, tööklubis, psühholoogilisel, võla- või sõltuvusnõustamisel, kogemusnõustamisel, proovitööl, tööharjutusel, vabatahtlikul töö, talgutööl, individuaalsel töölerakendamisel või kaitstud töö I etapis osalemise korral makstav sõidu- ja majutustoetus tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 37 alusel kehtestatud määras;

7.2.4.18 TAT punktis 2.1.7.3 nimetatud vähenenud töövõimega töötajale sõidukulu hüvitamiseks makstav töölesõidu toetus standardiseeritud ühikuhinna alusel määras 0,93 eurot kilomeetri kohta, kuid mitte rohkem kui 26 eurot ühe päeva eest ning mitte rohkem kui 300 eurot kuus. Sõidukulu hüvitatakse vähenenud töövõimega töötaja tööle asumisest või töötamise korral vajaduse tekkimisest kuni 12 kuu eest kolme aasta jooksul. Sõidukulu hüvitamiseks arvestatakse töölesõidu toetust iga töötatud päeva eest vähenenud töövõimega töötaja elu- ja töökoha lühima kahekordse vahemaa alusel. Vahemaad alla 500 meetri ei arvestata. Töötukassa ei hüvita vähenenud töövõimega töötaja töölesõidu kulu osas, mille isikule hüvitab kohalik omavalitsus või mida hüvitatakse puuetega inimeste sotsiaaltoetuste

seaduse alusel riigieelarve vahenditest. Töötukassa kontrollib kohalikust omavalitsusest ja Sotsiaalkindlustusametist, kas isikule on hüvitatud töölesõidu kulu ja millises määras;

7.2.4.19 TAT punktis 2.1.7.4 nimetatud vähenenud töövõimega töötaja saatjale hüvitatav sõidukulu, kui saatja sõidab vähenenud töövõimega töötajaga ühistranspordis (v.a takso) kaasa tema kodust tööle ja tagasi, kuna vähenenud töövõimega töötaja vajab töölkäimiseks ühistranspordi kasutamisel saatjat. Sõidukulu hüvitatakse saatjale iga vähenenud töövõimega töötaja tööle saadetud päeva eest kuludokumentide alusel, kuid mitte rohkem kui 26 eurot ühe päeva eest. Saatja sõidukulu hüvitatakse vähenenud töövõimega töötaja tööleasumisest või töötamise korral vajaduse tekkimisest kuni 6 kuu eest kolme aasta jooksul;

7.2.4.20 TAT punktis 2.2.1 nimetatud vähenenud töövõimega isiku tööle võtmisel makstakse palgatoetust 12 kuu eest töötaja tööle asumisest arvates. Vähemalt kuuekuulise tähtajalise töölepingu korral töösuhete kestusest poole aja vältel, kuid mitte rohkem kui 12 kuu eest. Palgatoetuse suuruseks on 50% töötaja palgakulust, kuid mitte rohkem kui 50% palgatoetuse halduslepingus sätestatud töötaja ühe kuu eeldatavast töötasust ning mitte rohkem kui töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud töötasu alammäär. Palgatoetust ei maksta pikema aja jooksul kui 24 kuud halduslepingu sõlmimisest arvates. Töötukassa nõuab palgatoetuse täies ulatuses tagasi, kui töösuhe lõpetatakse tööandja algatusel enne kahe aasta möödumist töölepingu sõlmimisest või vähemalt kuuekuulise tähtajaga töösuhe lõpetatakse tööandja algatusel enne tähtaega, välja arvatud juhul, kui töötajaga on tööleping üles öeldud töölepingu seaduse § 88 lõike 1 alusel;

7.2.4.21 tegevuse 2.2.2 sihtgrupi kuuluva vähenenud töövõimega isiku tööruumide ja -vahendite kohandamisel tööandjale hüvitatav kulu. Tööruumide ja -vahendite kohandamise kulu hüvitatakse:

- tööandjale vähenenud töövõimega töötaja, koondamisteatega töötotsija ja õppiva töötotsija töölepinguga tööle või avalikku teenistusse võtmise korral 50–100% kohanduse maksumusest;
- tööandjale vähenenud töövõimega töötaja, koondamisteatega töötotsija ja õppiva töötotsija võlaõigusliku lepingu alusel või tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 lõike 5 punktides 3¹-4¹ ja 5¹ sätestatud tööle võtmise korral kuni 75% kohanduse maksumusest;
- tööandjale vähenenud töövõimega töötaja töötamise jätkamiseks kuni 75% kohandamise maksumusest;
- vähenenud töövõimega füüsilisest isikust ettevõtjale ettevõtjana tegutsemiseks kuni 75% kohanduse maksumusest.

Tööruumide ja -vahendite kohanduse maksumuse hüvitamisel lähtutakse vähenenud töövõimest tingitud töötamise takistuse kõrvaldamise kulu mõistlikkusest;

7.2.4.22 tegevuse 2.2.3 sihtgrupi kuuluvale tööandjale hüvitatav vähenenud töövõimega töötaja tööalase koolituse kulu. Tööandjale hüvitatakse tööalase koolituse kulu järgmiselt:

- kui vähenenud töövõimega töötaja ei ole pikka aega tulnud toime tööülesannete täitmisega puude või tervises seisundi tõttu, kuid tööandja pakub talle ümber- või täiendusõppe läbimisel teist tööd – kuni 50% koolituse maksumusest, kuid mitte rohkem kui 1250 eurot (koos käibemaksuga);
- kui vähenenud töövõimega töötaja oli tööle asumisele eelnevalt töötuna arvel järjest vähemalt 12 kuud ning vajab oma tööülesannete täitmiseks tööalaste teadmiste ja oskuste täiendamist – kuni 50% koolituse maksumusest, kuid mitte rohkem kui 1250 eurot (koos käibemaksuga). Koolituse kulu võib tööandjale hüvitada ühe aasta jooksul arvates töötaja tööleasumisest.

7.2.4.23 tegevuse 2.2.4 sihtgruppi kuuluva tööandja teavitamise ja nõustamise kulud.

7.3 Riigiabi ja vähese tähtsusega abi

7.3.1 TAT punktis 2.1.3 nimetatud ettevõtluse alustamise toetuse ja ettevõtluse toetamise teenus, punktis 2.1.4.5 nimetatud tugiisikuga töötamine, punktis 2.1.5.2 nimetatud individuaalsed lahendused tööandjale, punktis 2.2.1 nimetatud palgatoetuse, punktis 2.2.2 nimetatud tööruumide ja -vahendite kohandamise ning punktis 2.2.3 nimetatud tööandja koolituskulu hüvitamise teenuste osutamine on

vähese tähtsusega abi, mida antakse kooskõlas komisjoni määrusega (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8), komisjoni määrusega (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352, 24.12.2013, lk 9–17), ning komisjoni määrusega (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.06.2014, lk 45-54).

7.3.2 TAT punktis 2.1.4.5 nimetatud tugiisikuga töötamise, punktis 2.2.1 nimetatud palgatoetuse ning punktis 2.2.2 nimetatud tööruumide ja -vahendite kohandamise teenuste osutamine on riigiabi, mida antakse kooskõlas komisjoni määrusega (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1-78) juhul kui:

- 1) punktis 7.3.1 nimetatud komisjoni määrustes sätestatud vähese tähtsusega abi ülemmäär on täitunud ja
- 2) isik, kelle tööle asumise või töö säilimise toetamiseks abi antakse, vastab TAT punktides 2.1.4.5 ja 2.2.2 sätestatud tööturuteenuse osutamisel komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 punktis 3 sätestatule ning TAT punktis 2.2.1 sätestatud tööturuteenuse osutamisel komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 punktis 4 sätestatule.

7.3.3 Riigiabi ei anta ettevõtjale, kellele Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks.

7.4 Toetuse maksmine

7.4.1. Toetuse maksmine toimub vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 28–30 ja selle alusel kehtestatud õigusaktidele.

7.4.2 Toetust makstakse ühendmääruse § 14 lõike 1 punktide 1 ja 2 alusel arvestades ühendmääruse § 14 lõigetes 2–6 sätestatud või ühendmääruse § 18 lõike 1 punktide 1 ja 2 või lõike 2 alusel, arvestades ühendmääruse § 18 lõigetes 2–3 ja 5–13 sätestatud.

7.4.3 Enne esimese maksetaotluse esitamist peab toetuse saaja esitama RÜ-le:

7.4.3.1 väljavõtte oma raamatupidamise sise-eeskirjast, milles on kirjeldatud, kuidas TAT kulused ja tasumist eristatakse raamatupidamises muudest TAT rakendaja kuludest;

7.4.3.2 koopia hankekorrast;

7.4.3.3 lühikirjelduse TAT rakendamise seotud dokumentide algatamise, viseerimise ja kinnitamise kohta ning vajadusel allkirjaõigusliku isiku poolt edasivolitatud õiguste korral vastavad volituste koopiad.

7.4.4 Punktis 7.4.3 nimetatud dokumente ei pea esitama, kui toetuse saaja on varasemate TAT rakendamisel nimetatud dokumendid esitanud ja neid ei ole enne uue TAT rakendamist muudetud. Toetuse saaja esitab RÜ-le sellekohase kirjaliku kinnituse.

7.4.5 Maksetaotlusi võib esitada mitte harvem kui kord kvartalis ja mitte tihedamini kui kord kuus.

7.4.6 Toetus makstakse toetuse saajale välja struktuuritoetuse seaduse § 29 lõike 8 alusel kehtestatud korras rakendusüksusele esitatud maksetaotluse alusel struktuuritoetuse registri kaudu või registri väliselt. Maksetaotluse vormi kinnitab rakendusüksus. Esimesele maksetaotlusele lisatakse kõik konkreetse taotluse aluseks olevate kuludokumentide koopiad. Kui esimene taotlus on

ettemaksetaotlus, siis lisatakse esimese ettemakse kasutamise aruandega kõik konkreetse ettemakse kasutamise aruande aluseks olevate kuludokumentide ja tasumist tõendavate dokumentide koopiad.

7.4.7 Toetus makstakse välja vastavalt TAT-s nimetatud toetuse osakaalule abikõlblikest kuludest ja mitte rohkem, kui määratud toetuse summa.

7.4.8 RÜ-l on õigus peatada maksetaotluse või ettemakse kasutamise aruande menetlemine osaliselt või täielikult, kui:

7.4.8.1 maksetaotluses või ettemakse kasutamise aruandes esineb puudusi;

7.4.8.2 toetuse kasutamisega seotud kohustus on täitmata;

7.4.8.3 kulu abikõlblikkus ei ole üheselt selge;

7.4.8.4 ilmnunud asjaolude põhjal on kahtlus, et toetuse saaja ei suuda viia ettenähtud ajaks TAT ellu või saavutada kavandatud tulemust;

7.4.8.5 maksetaotlusega taotletavat toetuse summat on võimalik struktuuritoetuse seaduse § 48 lõike 3 kohaselt tasaarveldada struktuuritoetuse seaduse § 30 lõigete 5 ja 6 alusel väljamaksmisele mittekuuluva või finantskorrektsiooni otsuse kavandis nimetatud tagasimaksmisele kuuluva toetusega.

7.4.9 Kui maksetaotluse või ettemakse kasutamise aruande kontrollimisel ilmneb, et toetuse saajal on täitmata maksetaotluses nimetatud kuluga seotud kohustus või nõue või maksetaotluses esineb puudus, mida on võimalik kõrvaldada rakendusüksuse määratud tähtaja jooksul, siis võib rakendusüksus määrata kohustuse ja nõude täitmiseks ning puuduse kõrvaldamiseks uue tähtaja. Kui puudus kõrvaldatakse või kohustus või nõue täidetakse määratud tähtaja jooksul, loetakse, et maksetaotlus või ettemakse kasutamise aruanne on esitatud puudusteta ja kohustus või nõue on täidetud.

7.4.10 Korraldusasutus võib kontrollida kulude abikõlblikkust, sealjuures kulu abikõlblikuks lugemise aluseks olevat teavet, dokumente ja muid tõendeid. Korraldusasutus võib kohustada rakendusüksust peatama maksetaotluse või ettemakse kasutamise aruande menetluse osaliselt või täielikult struktuuritoetuse § 30 lõikes 4 nimetatud juhtudel.

7.4.11 Korraldusasutus keelab rakendusüksusel toetuse väljamaksmise või ettemakse kasutamise aruandes nimetatud kulu abikõlblikuks arvamise, kui kulu ei ole abikõlblik. Korraldusasutus võib keelata toetuse maksmise struktuuritoetuse seaduse § 30 lõikes 6 nimetatud juhtudel.

7.4.12 Viimane maksetaotlus esitatakse hiljemalt koos TAT lõpparuandega. Kui toetuse saajale on toetus välja makstud ettemaksena, esitatakse ettemakse kasutamise aruanne koos nõutud kulu- ja maksedokumentidega hiljemalt koos lõpparuandega. Viimane väljamakse tasutud kuludokumentide alusel tehakse pärast lõpparuande kinnitamist RA poolt.

7.4.13 Ettemaksete tegemisel ei või ettemaksetena välja maksta viimast 5 protsenti määratud toetusest.

7.5 TAT muutmine

7.5.1 Kui ilmneb vajadus TAT tegevuste, tulemuste, eelarve, näitajate või TAT abikõlblikkuse perioodi muutmiseks, esitab toetuse saaja RA-le põhjendatud taotluse.

7.5.2 RA vaatab punktis 7.5.1 viidatud muudatuse taotluse läbi 25 tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamisest ja teeb otsuse TAT muutmise taotluse osas peale punktis 7.5.4 nimetatud RÜ poolt edastatud ettepanekut ja punktis 7.5.8 nimetatud kooskõlastamist.

7.5.3 Puuduste esinemisel annab RA toetuse saajale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Taotluse menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.

7.5.4 RA edastab muutmise taotluse peale läbi vaatamist arvamuse avaldamiseks RÜ-le. RÜ-l on õigus teha muudatuste kohta ettepanekuid. RÜ esitatavate ettepanekute tähtaeg kooskõlastatakse RA-ga muudatuste sisust ja ulatusest lähtuvalt.

7.5.5 RÜ võib toetuse saajale või RA-le teha ettepanekuid TAT eelarve muutmiseks, kui TAT seirearuandes esitatud andmetest või muudest asjaoludest selgub, et muudatuste tegemine on vajalik TAT eduka elluviimise tagamiseks.

7.5.6 TAT muutmist ei saa taotleda sagedamini kui korra 6 kuu jooksul, välja arvatud juhul, kui on olemas RA ja RÜ nõusolek.

7.5.7 RA võib muuta TAT, kui selgub, et muudatuste tegemine on vajalik TAT edukaks elluviimiseks või toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata. Kui TAT rakendamisel on kalendriaasta lõpu seisuga tekkinud eelarveliste vahendite jääk, on RA-l õigus vähendada TAT kogueelarvet kalendriaasta kasutamata jäänud eelarve summa ulatuses.

7.5.8 TAT muutmise korralduskoostööga, valdkondlikku komisjoni kuuluva rakenduskoostööga ning teiste rakenduskoostööga, kes vastutavad sama prioriteetse suuna meetme, meetme tegevuse või meetme tegevuste kogumi rakendamise eest.

7.5.9 TAT muutmiseks punkti 7.5.1 tähenduses ei loeta:

7.5.9.1 punktis 7.1.1 nimetatud järgmis(t)e eelarveaasta(te) tegevuste kirjelduse ja sellele vastava eelarve kulukohtade lõikes (edaspidi tegevuste kirjeldus ja eelarve) esitamine;

7.5.9.2 lisa 1 vormis B näidatud toetuse ja omafinantseeringu muutumine aastate lõikes tingimusel, et TAT kogutoetuse summa ja määr ei muutu.

7.5.10 RA vaatab punktis 7.1.1 nimetatud tegevuste kirjelduse ja eelarve läbi 20 tööpäeva jooksul ning puuduste mitteesinemisel esitab punkti 7.5.8 kohaselt kooskõlastamisele. Peale kooskõlastamist esitab RA tegevuste kirjelduse ja eelarve ministrile kinnitamiseks.

7.5.11 Puuduste esinemisel tegevuste kirjelduses ja/või eelarves annab RA toetuse saajale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Tegevuste kirjelduse ja/või eelarve menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.

7.5.12 Eelnevalt RA-ga kirjalikult kooskõlastades, ei eelda TAT muutmist konkreetse aasta/aastate tegevuskavale vastava eelarve muutmise tingimusel, et TAT kogutoetuse summa ja osakaal ei muutu, kui:

7.5.12.1 kinnitatud eelarve kuluridasid ei muudeta ühe kalendriaasta jooksul kumulatiivselt rohkem kui 15% ja

7.5.12.2 muudatuste summa ei ületa ühe kalendriaasta jooksul kumulatiivselt 10 000 eurot;

7.5.13 Peale punktis 7.5.12 nimetatud muudatuste kooskõlastust esitab toetuse saaja 5 tööpäeva jooksul muudetud eelarve koos RA kooskõlastusega RÜ-le.

7.6 Toetuse kasutamisega seotud teabe ja seirearuannete esitamine

7.6.1 Toetuse saaja esitab RÜ-le RA kehtestatud vormil TAT vahearuaande koos lisadega paberkandjal või elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatult üldjuhul iga aasta 20. jaanuariks ja 15. juuniks. Juhul kui TAT tegevuste alguse ja esimese vahearuaande esitamise tähtpäeva vahe on vähem kui neli kuud, esitatakse vahearuaanne järgmiseks tähtpäevaks. Paberkandjal esitatud vahearuaandele tuleb lisada selle elektrooniline koopia.

7.6.2 Toetuse saaja esitab RÜ-le RA kehtestatud vormil TAT lõpparuande paberkandjal või elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatud 45 päeva jooksul alates TAT abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast. Paberkandjal esitatud lõpparuandele tuleb lisada selle elektrooniline koopia.

7.6.3 Juhul kui vahearuaande ja lõpparuande esitamise vahe on vähem kui kuus kuud, esitatakse vaid lõpparuanne.

7.6.4 RÜ kontrollib 20 tööpäeva jooksul vahe- või lõpparuande (edaspidi koos *seirearuanne*) laekumisest, kas TAT seirearuanne on vormikohane ja nõuetekohaselt täidetud.

7.6.5 Juhul, kui vahearuaandes puudusi ei esine, kinnitab RÜ TAT vahearuaande.

7.6.6 Juhul, kui lõpparuandes puudusi ei esine, kooskõlastab RÜ lõpparuande ja edastab 5 tööpäeva jooksul RA-le kinnitamiseks. RA teavitab lõpparuande kinnitamisest viivitamatult RÜ-d kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

7.6.7 Puuduste esinemisel vahearuaandes annab RÜ toetuse saajale vähemalt 10 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning RÜ kinnitab TAT vahearuaande 5 tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist.

7.6.8 Puuduste esinemisel lõpparuandes annab RÜ toetuse saajale vähemalt 10 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning edastab 5 tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist RA-le kinnitamiseks. RA teavitab lõpparuande kinnitamisest viivitamatult RÜ-d kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

7.6.9 Kui RA-le esitatud lõpparuandes esineb puudusi teavitab RA sellest RÜ-d ja edasine lõpparuande menetlemine toimub vastavalt p-le 7.6.8.

7.6.10 TAT seirearuandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine informatsioon:

7.6.10.1 andmed TAT kohta (nimetus, tunnusnumber, toetuse saaja ja partneri(te) nimed, abikõlblikkuse periood jne);

7.6.10.2 ülevaade TAT tegevuste elluviimisest (kumulatiivselt);

7.6.10.3 näitajate täitmine (kumulatiivselt);

7.6.10.4 hinnang TAT tulemuslikkusele ja püstitatud eesmärkide saavutamisele;

7.6.10.5 TAT mõju läbivatele teemadele;

7.6.10.6 toetuse saaja hinnang partnerluse toimimisele (täidetakse juhul, kui TAT tegevuste elluviimise on kaasatud partner).

7.7 Finantskorrektsioonid

7.7.1 Finantskorrektsioone teeb RÜ vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 45–47.

7.7.2 Toetuse tagasimaksmine toimub vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 48–49.

8. Riskide hindamine

<p>Riskid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tööturuteenuste pakkujate vähesus, kes suudavad vajalikus mahus ja üle Eesti tööturuteenuseid osutada vähenenud töövõimega isikutele. 2. Ekspertide vähesus, kellelt tellida töötamiseks vajaliku abivahendi vajaduse ja/või tööruumide ja – vahendite kohandamise vajaduse hinnangut, ekspertiisi. 3. Tööandjate madal valmisolek vähenenud töövõimega isikute tööle võtmiseks. 4. Pikaajaliselt tööturult eemal olnud vähenenud töövõimega isikute madal valmisolek tööturule sisenemiseks.	<p>Tegevused riskide maandamiseks:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Enne TAT jõustumist potentsiaalsete teenuse osutajatega koostöö kohtumised, mille raames selgitatakse uute tööturuteenuste sisu ja eesmäärke, et teenusepakkujad oleksid valmis nimetatud teenuseid osutama. Ettevalmistavat koostööd tehakse teenusepakkujatega üle Eesti ja valmistatakse teenuseturgu võimalikult laialdaselt ette. 2. Enne TAT jõustumist aktiivne koostöö erinevate valdkondade spetsialistide ja asutustega üle Eesti, et tagada nende valmisolek Töötukassale eksperthinnangut pakkuda. 3. Tööandjate teadlikkuse suurendamine ja informeerimine Töötukassa poolsetest toetavatest teenustest. Aktiivne koostöö tööandjatega uute koostöökokkulepete sõlmimiseks, teavitussürituste korraldamine, töömessidel info jagamine. Tööandjate teenusekonsultantide rolli suurendamine nende töös vähenenud töövõimega isikutele töökohtade leidmiseks. 4. Vähenenud töövõimega isikutega tegelevad juhtumikorraldajad, kes on hästi ettevalmistatud, koolitatud, teadlikud sihtrühmast, nende eripärast, ning oskavad inimesi motiveerida tööturule sisenema; aitavad kindlaks teha vähenenud töövõimega inimese tugevad ja nõrgad küljed ning leida ja pakkuda neile sobivaid töökohti.
---	---

Lisad:

1. TAT tegevuste detailne kirjeldus – lisa 1 vorm A
2. TAT finantsplaan ja eelarve kulukohtade lõikes – lisa 1 vorm B